

TEKSTI: ANU VIROLAINEN, KUVAT: LAURA SILLANPÄÄ

KARJALAINEN
NUORISOLIITTO

Sukupu

Vinkkejä opettajalle

TEKIJÄN TERVEISET

Ensin oli idea Karjalaisesta Vauvakirjasta, jonka toteutuksen halusin ja sain vastuulleni heti ajatuksesta kuultuani. Sitten alkoi hautua ajatus laajentaa projektia, tehdä työvälineitä omiin juuriin ja omiin perinteisiin tutustumiseen eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Sukupuu ja oppaat alkoivat hahmottua.

Kuvittajan valinta oli helppo: olen tehnyt Lauran kanssa yhteistyötä ennenkin ja pidän hänen tyylistään. Hänelle on helppo selittää ajatuksia ja luottamus riittää myös vapaiden käsien antamiseen.

Sukupuun ja oppaiden valmistumisesta täytyy kiittää myös Karjalan Säätiötä, joka on tukenut projektia apurahalla. Kiitos luottamuksesta, teemme parhaamme että projektimme sen ansaitsee!

Tekijänä toivon, että Sukupuusta on iloa ja hyötyä käyttäjilleen. Toivon myös, että materiaali elää, kehittyy, paranee ja löytää tiensä laajaan tietoisuuteen perinteen ja omien juurien arvostamisen alkeisopetusmateriaalina.

Orivedellä Marraskuussa 2012

Anu Virolainen

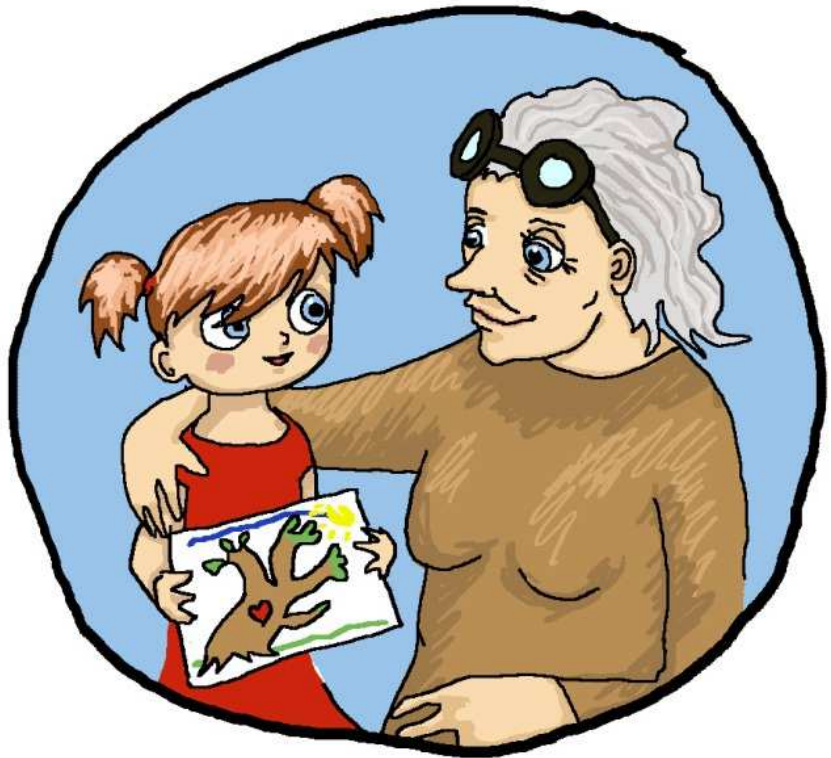

SUKUPUUTA LAATIMAAN

Kaivelemalla vanhoja saattaa löytyä uutta ja ihmeellistä sovellettavaa. Vahvoista juurista saa hyvän tuen, kun kurottaa kohti taivasta. Perinnettä saa ja pitääkin tuunata oman näköisekseen!

Sukupuu-projektin tarkoituksena on lisätä lasten ja nuorten kiinnostusta omiin juuriinsa ja omiin perinteisiinsä. Pyrkimys on myös rohkaista ylisukupolviseen kanssakäymiseen sekä ohjatusti että itsenäisesti.

Materiaali on laadittu alakouluikäisiä lapsia ajatellen, mutta sen soveltaminen nuoremmille tai vanhemmille on enemmän kuin suotavaa.

Sukupuuta voi soveltaa monenlaisilla tavoilla opetukseen ja toimintaan. Tässä muutamia vinkkejä. Keksi itse lisää ja jaa hyvät ajatukset muillekin Sukupuu-projektin omalla Facebook-sivulla <http://www.facebook.com/sukupuuhanke>. Samalle sivulle toivomme teidän lataavan kuvia toteutetuista projekteista muiden käyttäjien - ja meidän tekijöiden - nähtäväksi.

VINKKEJÄ JA IDEOITA

- ❖ Leikatkaa puihin lehtiä erivärisistä papereista. Lehdille merkitään ihmisten nimet. Myös syntymä/elinajat tai muuta tietoa voi lisätä sen mukaan, millaista sukupuuta kootaan. Sukulaiset ja ystävät voi halutessaan värikoodata, mutta värejä voi myös käyttää vapaasti.
- ❖ Sukupuun ei tarvitse sisältää vain sukulaisia: lapset voivat pohtia, ketkä ovat heille läheisiä ihmisiä tällä hetkellä ja tähän astisessa elämässä. Sukupuusta voi tehdä myös tärkeiden ihmisten ja asioiden kokoelman.
- ❖ Sukupuusta saa kokonaisen projektin: itse puun askartelu, värittäminen ja täyttäminen on vain yksi mahdollisuus. Lapset voivat myös kirjoittaa tarinoita puun henkilöistä, haastatella sukulaisia ja ystäviä ja kerätä tietoa heistä tai jo edesmenneistä sukulaisista.
- ❖ Jokainen lapsi voi valita yhden kiinnostavan henkilön/tarinan puustaan ja esitellä hänet koko luokalle/ryhmälle.
- ❖ Tarinoita voi jatkokehittää piirtämällä niistä sarjakuvia tai kuvia tai näyttelemällä niitä. Näytelmät voi myös videoida ja katsoa vaikka vanhempainillassa tai yhdistyksen omissa juhlissa. Kuvista voi järjestää näyttelyn yhdessä sukupuiden kanssa.
- ❖ Jokainen lapsi voi tehdä oman sukukirjan, johon kerätään sukupuuhun liittyviä tarinoita, kuvia ja sarjakuvia. Tai tehkää luokan/ryhmän yhteinen kirja vaikka projektin innoittamista sarjakuvista!

- ❖ Tarinoita ja lasten erilaisia sukujuuria voi käyttää aiheena historian tai maantieteen opetuksessa: tutkikaa yhdessä, millainen oli paikka tai aika, jossa kunkin lapsen sukulaiset ovat eläneet. Tarinat jäävät mieleen vuosilukuja paremmin.
- ❖ Järjestäkää näyttely lähikirjastoon. Myös paikalliset karjalaseurat tai kotiseutuyhdistykset voivat olla kiinnostuneita antamaan tilojaan näyttelyn käyttöön. Lähetättehän myös meille Karjalaiseen Nuorisoliittoon viestiä ja valokuvia näyttelystänne, vaikka se olisi vain omassa luokassa järjestetty! Myös hankkeen Facebook-sivuille laitettut kuvat löytävät tiensä meille.
- ❖ Tehkää lasten omien sukupuiden lisäksi projekti, jossa haastattelette esim. läheisen palvelutalon asukkaita, ja askartelette heillekin sukupuita. Mielenkiintoisia tarinoita löytyy takuulla!
- ❖ Sukupuuta voi hyödyntää myös vieraiden kielten opetuksessa. Mikä olisi parempi tapa opiskella sukulaisuussuhteisiin liittyvää sanastoa kuin koota oma sukupuu? Puuhun päätyvistä sukulaisista voi kirjoittaa jokaisesta yhden lauseen tai kokonaisen tarinan, miten opetukseen vain sopii.
- ❖ Sukututkimusopasta voi hyödyntää soveltuvin osin. Sen avulla voi ohjata lapset myös melko itsenäiseen tekemiseen.

PROJEKTISTA JA SEN TOTEUTTAJISTA

Sukupuu-projekti lähti tarpeesta luoda perinteeseen ja juuriin liittyvää materiaalia, joka olisi käytettävissä ja jaettavissa helposti. Sukupuun ja oppaan jälkeen projekti täydentyy vielä ainakin Vunukkakirjalla eli karjalaisella vauvakirjalla. Molemmissa pyritään korostamaan, että juuret, perinteet ja suku ovat nykymaailmassa ehkä erilaisia kuin ennen, mutta edelleen vahvasti läsnä ja olennaisia lapsen kasvulle ja kehitykselle.

Karjalainen Nuorisoliitto on valtakunnallinen lasten ja nuorten kulttuurijärjestö, jonka juuret ovat vahvasti karjalaistoinnissa. Olemme asiantuntijoita karjalaisen perinteen tuotteistamisessa lapsille ja nuorille.

Nuorisoliitto järjestää vuosittaisia tapahtumia, jotka ovat avoinna jäsenistön lisäksi muillekin kiinnostuneille. Koulutustoimintamme ja kurssimme keskittyvät tanssiin, musiikkiin, kädentaitoihin ja muihin karjalaisen perinteen osa-alueisiin. Pääasiallinen toimintamuoto jäsenseuroissamme on kansantanssi, mutta myös teatteria, kerho- ja leiritoimintaa sekä käsitöitä harrastetaan.

Olemme jäseniä mm. Allianssissa, Karjalan Liitossa, Kansanmusiikin ja –tanssin edistämiskeskuksessa ja Folklore Suomi Finlandissa.

Lisätietoa meistä, tapahtumistamme, tuotteistamme ja toiminnastamme löydät osoitteesta www.karjalainennuorisoliitto.fi tai www.facebook.com/karjalainennuorisoliitto

Sukupuun käytännön toteutuksesta ovat vastanneet FM Anu Virolainen ja kuvataiteen opiskelija Laura Sillanpää.

Kysymykset, parannusehdotukset ja tiedustelut voi osoittaa Karjalaisen Nuorisoliiton toimistoon osoitteella toimisto@karjalainennuorisoliitto.fi tai hankkeen facebook-sivun <http://www.facebook.com/sukupuuhanke> kautta.